v.z.w. ARABEL a.s.b.l.

Feuille de Contact

Société arachnologique de Belgique

Nieuwsbrief

Belgische Arachnologische Vereniging

2

oktober 1986 octobre

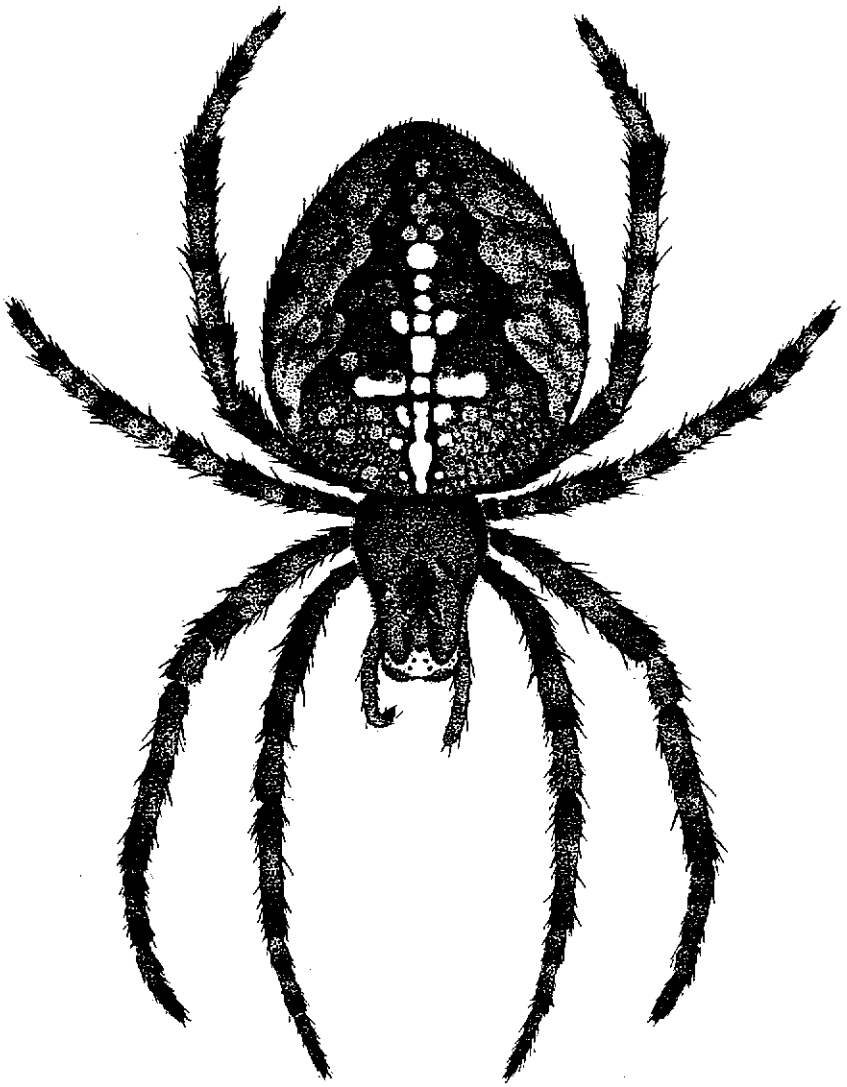

v.z.w. ARABEL a.s.b.l.

- -

Feuille de Contact — Nieuwsbrief

Société arachnologique de Belgique — Belgische Arachnologische Vereniging

Compte / Rekening : 001-1662395-85 " Arabel- Gent".

2 — oktober 1986 octobre

Président / Voorzitter : Jean Kekenbosch (I.R.Sc.N.B.); 29, rue Vautier
B-1040 Bruxelles.

Secretaris / Secrétaire : Léon Baert (K.B.I.N.); Vautierstraat 29
B-1040 Brussel

Penningmeester / Trésorier : Jean-Pierre Maelfait (Vl. Inst. Natuurbehoud);
Monterreystraat 43, B-9000 Gent

Ondervoorzitter / Vice-Président : Rudy Jocqué (Mus. Centr. Afrika, Tervuren);

Administrateurs / Beheerders : Rop Bosmans (R.U.G.);
Jan Hublé (R.U.G.) en
Maurice Ransy (I.R.Sc.N.B.).

Redactie / Nieuwsbrief : Jan Hublé, Ledeganckstraat 35
B-9000 Gent tel: 091/22.78.21 (350 en 248)

Rédaction / Feuille de Contact : Jean Kekenbosch (I.R.Sc.N.B.), 29, rue Vautier
B-1040 Bruxelles
Tel: 02/648 04 75

APPEL.

Un pressant appel est fait aux membres francophones pour qu'ils remettent des manuscrits afin qu'un meilleur équilibre linguistique s'établisse, dans le bulletin, entre les travaux remis pour publication.

La Rédaction.

Notulen - Procès-Verbal

20e vergadering van ARABEL gehouden op zaterdag 26 april 1986 te 15 uur in het Laboratorium voor Oecologie der Dieren, Zoögeografie en Natuurbehoud (R.U.G.), K.L. Ledeganckstraat 35, 9000 Gent.

20ème réunion d'ARABEL qui s'est tenue le samedi 26 avril 1986 à 15 H dans les locaux du "Laboratorium voor Oecologie der Dieren, Zoögeografie en Natuurbehoud (R.U.G.)", K.L. Ledeganckstraat 35, 9000 Gent.

Aanwezig - Présents : M. Alderweireldt; L. Baert; L. Bara; R. Bosmans; J. Bosselaers; R. De Keer; B. Goethals; J. Hublé, J. Jacobs; M. Janssen; J. Kekenbosch; R. Kekenbosch; J.P. Maelfait; J. Mertens; M. Ransy; J. Segers; J. Seys; J. Van Keer; K. Van Keer; H. Van Uytven; D. Wijnants.

Verontschuldigd - Excusés : K. Decleer; R. Jocqué; A. Verbruggen; F. Weyers.

Jan Hublé verwelkomt iedereen op het Laboratorium voor Oecologie der Dieren, waar hij tot 30 september 1985 de functie van Diensthoofd vervulde. Hij verheugt zich over het feit dat ARABEL, na bijna 10 jaar bestaan als werkgroep, opgegroeid is tot een v.z.w. met publikatie van een Nieuwsbrief.

Jan Hublé souhaite la bienvenue à tous les participants de la réunion dans le "Laboratorium voor Oecologie der Dieren", où il assuma jusqu'au 30 septembre 1985, la fonction de Chef de Service. Il se réjouit du fait qu' ARABEL est devenu, après 10 années d'existence en temps que groupe de travail, une a.s.b.l. avec publication d'une Feuille de Contact.

Administrative mededelingen - Communications administratives :

1. Jean Kekenbosch prend la parole en temps que Président de la Société arachnologique de Belgique :

Chers collègues,

C'est avec beaucoup de plaisir que je vous accueille pour la première réunion de la Société Arachnologique de Belgique, en néerlandais Belgische Arachnologische Vereniging.

Voici bientôt dix ans, très exactement le 27 octobre 1976, que pour la première fois des Aranéologues belges se réunissaient à Bruxelles, dans les locaux de l'I.R.Sc.N.B., pour y former un groupe de travail sous le nom d'Arabel.

Depuis cette date, le nombre de personnes s'intéressant aux Araignées n'a cessé d'augmenter, comme l'atteste d'ailleurs votre présence aujourd'hui dans les locaux de la R.U.G., mis gracieusement à notre disposition par le Dr. Johan Mertens, Chef de Travaux du Laboratorium voor Oecologie der Dieren, Zoögeografie en natuurbehoud.

La Société Arachnologique de Belgique est maintenant réalité et constituée en A.S.B.L., dont les statuts ont été déposés au Moniteur pour publication.

Etant donné que nos moyens actuels, sont encore fort modestes, il ne nous a pas été possible de publier nos statuts dans les 2 langues nationales, seul le texte néerlandais paraîtra pour le moment, c'est le coût élevé demandé par le Moniteur qui a justifié cette décision.

Le n° 1 de notre "Feuille de contact" a été distribué et nous comptons sur vous pour nous faire parvenir de nombreux articles enfin que nous puissions faire paraître un 2e fascicule et continuer ainsi à pouvoir en imprimer régulièrement d'autres.

J'en profite, pour adresser mes remerciements aux responsables de l'Institut pour l'aide qu'ils nous ont apporté en mettant à notre disposition le personnel nécessaire tant pour la dactylographie que pour l'impression de cette première "Feuille de contact".

Mes remerciements vont également au Laboratoire d'Oecologie der Dieren, Zoögeografie en Natuurbehoud pour s'être chargé de l'expédition du fascicule précité.

Pour terminer, je ne doute pas un seul instant que notre société continuera à prospérer et que grâce au dynamisme de ses membres et au dévouement de son Comité, elle ne prenne place un jour parmi les autres sociétés savantes s'occupant d'Arachnologie.

Jean Kekenbosch neemt als Voorzitter van de Belgische Arachnologische Vereniging het woord :

Geachte collega's,

Het is met groot genoegen dat ik jullie op de eerste vergadering van de Belgische Arachnologische Vereniging (in het frans Société Arachnologique de Belgique) verwelkom.

Ongeveer 10 jaar geleden, om precies te zijn op 27 oktober 1976, verenigden Belgische arachnologen zich voor de eerste maal te Brussel, in de lokalen van het K.B.I.N., om er een werkgroep onder de naam ARABEL te vormen.

Sindsdien, is het aantal personen die zich aan spinnen interesseren gestaag toegenomen, waarvan onze talrijke aanwezigheid hier vandaag in de lokalen van de RUG, getuige moge zijn. Dit lokaal werd ons edelmoedig ter beschikking gesteld door Dr. Johan Mertens, werkleider aan het Laboratorium voor Oecologie der Dieren, Zoögeografie en Natuurbehoud.

De Belgische Arachnologische Vereniging is heden, als v.z.w., een realiteit geworden. De statuten werden in het Belgisch Staatsblad ter publikatie ingediend.

Aangezien onze financiële mogelijkheden heden nog vrij beperkt zijn, was het ons voorlopig niet mogelijk de statuten in beide landstalen te publiceren, enkel de nederlandstalige tekst zal verschijnen. Het zijn de hoge publikatiekosten van het Belgisch Staatsblad welke ons deze beslissing heeft doen nemen.

Het eerste nummer van onze Nieuwsbrief werd reeds verspreid, en wij rekenen op jullie om ons talrijke artikels toe te sturen, ons zodoende in de mogelijkheid te stellen verdere nummers op regelmatige tijdstippen te laten verschijnen.

Ik maak van de gelegenheid gebruik om de verantwoordelijken van het Instituut te danken voor de hulp die ze ons welwillend geboden hebben door ons het nodige personeel ter beschikking te stellen, in het bijzonder voor het typ- en drukwerk van deze eerste "Nieuwsbrief".

Mijn dankbetuigingen zijn eveneens gericht tot de verantwoordelijken van het Laboratorium voor Oecologie der Dieren, Zoögeografie en Natuurbehoud die voor de verspreiding ervan hebben gezorgd.

Tot slot wil ik erop wijzen dat ik er niet aan twijfel dat onze Vereniging verder zal blijven groeien en dat zij, dank zij het dynamisme van haar leden en de inzet van haar Beheerraad, een plaats zal innemen naast de andere geleerde verenigingen die zich met arachnologie bezighouden.

2° Een eerste financieel verslag wordt door J.P. Maelfait, penningmeester voorgelegd.

Un premier rapport financier est présenté par J.P. Maelfait, trésorier.

3° Manuscripten voor de Nieuwsbrief dienen naar de Secretaris opgestuurd te worden. Deze zullen per datum van binnenkomst ingeschreven worden en chronologisch gepubliceerd worden. De mededelingen tijdens een werkvergadering voorgelegd zullen met voorrang gepubliceerd worden. Soortenlijsten, alsook samenvattingen van arachnologische studies, verhandelingen en proefstukken zijn bijzonder welkom.
Les manuscrits destinés à la Feuille de Contact doivent être adressés à L. Baert, Secrétaire. Ils seront inscrits suivant la date de leur entrée et publiés chronologiquement. Les communications présentées lors des réunions de travail auront priorité de publication. Les listes d'espèces ainsi que des résumés d'études arachnologiques (thèses) sont le bienvenu.

4° Aan Jan Bosselaars wordt gevraagd of hij bereid is een logo voor de Nieuwsbrief te ontwerpen.
Il a été demandé à Jan Bosselaars s'il était d'accord de créer un sigle pour la Feuille de Contact.

5° De notulen van de Bijeenkomst te Gent (Laboratorium voor Oecologie der Dieren, 28 september 1985) worden zonder wijzigingen goedgekeurd.
Le procès-verbal de la réunion de Gent (Laboratorium voor Oecologie der Dieren, 28 septmbre 1985) est accepté sans modifications.

Mededelingen - Communications :

1° Herman Vanuytven doet de volgende mededeling :

Eresus niger in België?

November '85 ontving ik van Eric De Tré van de Milieugroup Denderleeuw het bericht dat hij in september '83 een mannelijk exemplaar van Erus niger gevonden had.
Vindplaats : Middelkouter 60 te 9450 Haaltert (kaart Militair Geografisch Instituut nr. 30/3-4, 50°53'46" OL - 4°00'18" NB). Het exemplaar werd gevonden bij de aanleg van een tuin bij een kort daarvoor gebouwd huis. Voor de verkaveling was het terrein afwisselend braakliggend/landbouwgrond.

De determinatie is enkel gebeurd met behulp van een foto en de tekst uit "Spinnen van Nederland" van Van Katwijk.
Gezien de opvallende tekening en de grootte van de spin is verwarring vrijwel uitgesloten zodat deze waarneming vrij betrouwbaar is.

Erus niger en Belgique?

En novembre 1985 je reçus de Eric De Tré du "Milieugroep Denderleeuw" l'avis qu'il avait trouvé un exemplaire ♂ de Eresus niger.
Lieu de capture : Middelkouter 60 à 9450 Haaltert (carte de l'Institut Géographique Militaire n° 30/3-4, 50°53'46" OL, 4°00'18" NB).
L'exemplaire fut trouvé près d'un verger à proximité d'une maison, sur un terrain mi-jachère et terre de culture.
La détermination repose sur le travail de Van Katwijk "Spinnen van Nederland".
Vu le dessin figuré et la taille de l'araignée il semble que l'on puisse faire confiance au récolteur pour cette observation.

Herman Vanuytven
Van Asschestraat 83
2220 Wommelgem

2° Robert Bosmans en Marc Pollet doen de volgende mededeling :

Spinnen (Araneae) en hooiwagens (Opiliones) van een bos en een spoorwegberm te Veldegem (West-Vlaanderen).

1. Inleiding

Wat betreft faunistiek van Invertebrata en spinnen in het bijzonder is West-Vlaanderen erg lang de minst onderzochte Belgische provincie geweest. Slechts het Staatsnatuurreservaat "De Westhoek" te De Panne, de IJzermonding te Nieuwpoort en het Zwin te Knokke maakten daar traditioneel een uitzondering op, maar voor spinnen was ook dit niet het geval: West-Vlaanderen was vrijwel niet bestudeerd. Slechts met het ontstaan aan de R.U.G. van een arachnologische studiegroep rond R. Jocqué en J. Hublé trad hierin verandering op, en werd de spinnenfauna van onze kust eindelijk bestudeerd, enerzijds door het melden van nieuwe of zeldzame soorten voor de Belgische fauna (JOCQUE 1974, 1976, 1977), anderzijds door het publiceren van soortenlijsten van bepaalde deelgebieden (HUBLE 1975, 1976). Sindsdien is het faunistisch onderzoek in West-Vlaanderen steeds uitgebreid, alhoewel zoals verder zal blijken vele gegevens in determineerboeken nog op publicatie wachten.
Reeds in september 1981 gaf de eerste auteur op de elfde vergadering van ARABEL een overzicht van de plaatsen, waar min of meer gedetailleerd faunistisch onderzoek op spinnen plaatsgreep. We geven hieronder de aangevulde lijst voor West-Vlaanderen per U.T.M.-hok van 10 x 10 km (West-Vlaanderen ligt gespreid over twee U.T.M.-hokken van 100 x 100 km: DS en ES), met vermelding van de betreffende onderzoeker; slechts de met een * gemerkte hokken betreffen gepubliceerde gegevens. De ligging van de hokken is terug te vinden op kaart 1.

* DS 65. HUBLE 1975 en 1976. De Panne: Westhoek (WHA, WHB, WHC).
* DS 66. HUBLE 1975 en 1976. De Panne: Westhoek (WHD, WHE).
* DS 76. HUBLE 1975. Koksijde; Doornpanne; Oostduinkerke (Astridpanne).
  HUBLE & MAELFAIT 1982. Nieuwpoort: S.I.M.L.I. duinen.
  DS 86. Nieuwpoort: IJzermonding (interne stageverslagen R.U.G.).
* DS 94. HUBLE 1980. Woumen: De Blankaart.

Woumen: De Blankaart (DECLEER, niet gepubliceerd).
Houthulst: Militair Domein (BOSMANS, niet gepubliceerd).
ES 5. Wijnendale: Bos van - (HUBLE, niet gepubliceerd).
ES 6. Veldegem: spoorwegberm (BOSMANS & POLLET, zie verder).
ES 7. Zerkegem: Paddegat (DECLEER, niet gepubliceerd).
Meetkerke: Lage Moeren (Idem).
* ES 8. DESENDER, HUBLE & VANHERCKE 1982. De Haan: Kijkuit.
De Haan: duinbosjes (HUBLE, niet gepubliceerd).
ES 16. Oostkamp: Leiemeersen (DECLEER, niet gepubliceerd).
Veldegem: Bos (BOSMANS & POLLET, zie verder).
St.-Andries: Heideveldje (SEYS, niet gepubliceerd).
ES 17. Damme: stadswallen (DECLEER, niet gepubliceerd).
Meetkerke: Lage Moeren (Idem).
ES 18. Blankenberge: De Fonteintjes (HUBLE, niet gepubliceerd).
ES 25. Wingene: Gulke Putten (BOSMANS, niet gepubliceerd).
ES 29. Knokke: Zwin (interne stageverslagen R.U.G.).

Verder werden door de tweede auteur nog bodemvallen geplaatst op de volgende plaatsen (met de determinatie van het materiaal is echter zelfs nog geen begin gemaakt): ES 02: Menen, spoorwegberm; ES 03: Moorsele, spoorwegbedding en -berm; ES 05-15: Torhout, Groenhovebos; ES 06: Zedelgem, Vloethemveld; ES 12: Wevelgem, hooiland; ES 26: Beernem, Bulskampveld.
De resultaten van de meeste vangsten blijken dus niet gepubliceerd te zijn, wat ze uiteraard ontoegankelijk maakt voor buitenstaanders. Nochtans kan het voor de natuurbehoud zeer belangrijk zijn om naar exacte en actuele soortenlijsten te kunnen verwijzen!

In zijn geheel genomen blijkt in West-Vlaanderen vooral de kust goed onderzocht te zijn. Slechts de strook tussen Nieuwpoort en De Haan is op de kaart blank gebleven. In de Polders werd vooral het noordelijk gedeelte sterk bemonsterd, namelijk Damme, Meetkerke, en Zerkegem; de IJzerpolders werden slechts in de Blankaart bemonsterd. In het Houtland werden vangsten uitgevoerd te Houthulst, Oostkamp, St.-Andries, Veldegem, Wijnendale en Wingene; dit zijn echter bijna alle recente

onderzoeken, die niet gepubliceerd werden. In het Heuvelland tenslotte werd nog geen onderzoek uitgevoerd.

2. Studiegebied

Veldegem is gelegen in het Houtland in het noordoosten van zandig West-Vlaanderen. Tot in de Middeleeuwen was dit een sterk beboste streek. Op het einde van de negentiende eeuw waren deze bossen echter grotendeels ontgonnen tot landbouwgrond of omgezet in heidevelden. Deze laatste werden later op hun beurt ontgonnen tot landbouwgrond, of opnieuw ingeplant met (dennen)bos. Heide komt momenteel nog slechts zeer fragmentair voor in West-Vlaanderen, bv. langs bospaden en spoorwegbermen. Bossen komen nog meer voor, maar grote boscomplexen zijn zeldzaam; vooral het bos van Houthulst en het bos van Wijnendale zijn hier te vermelden. Kleinere boscomplexen worden vooral ten zuiden van Brugge aangetroffen; het bosje te Veldegem is hiervan een voorbeeld.
De ligging van beide onderzochte studiegebieden wordt weergegeven op kaart 2.

A. Bosje ten zuiden van Veldegem.

Het betreft een gemengd eiken-beukenbos (Querco-Fagetum) met verspreide lorken (*Larix decidua*). De ondergroei is plaatselijk volledig afwezig terwijl ze elders het bos bijna ondoordringbaar maakt, vooral door de aanwezigheid van bosbraam (*Rubus fruticosus*) en vlier (*Sambucus nigra*). De bodem is lemig zandig tot zandig.

B. Spoorwegberm ten zuidwesten van Veldegem

Deze is gelegen 1,5 km ten noordwesten van het hierboven besproken bos. Het is een zandige berm die volledig is begroeid met pijpestrootje (*Molinia coerulea*), en enkele schaarse heideplanten (*Calluna vulgaris*). Door de aanleg van een tweede spoor werd deze berm echter ongeveer eind 1983 sterk gereduceerd.

De bemonstering werd uitgevoerd door de tweede auteur en gebeurde met bodemvallen gevuld met een 4% formoloplossing. In biotoop A verliep de bemonstering van 31 augustus 1982 tot 19 september 1983; in biotoop B

was dit van 31 augustus 1982 tot 13 augustus 1983. In beide gebieden werd dus een volledige jaarcyclus uitgevoerd.
De Carabidae van beide biotopen werden reeds verwerkt door Pollet (1986) en door Pollet & Desender (in druk).

3. Resultaten en bespreking

De bijgaande tabel geeft een overzicht van alle aangetroffen hooiwagens (Opiliones) en spinnen (Araneae). Voor elke soort wordt respectievelijk het totaal aantal mannetjes en vrouwtjes vermeld. Bij de hooiwagens treden soms massaal juvenielen op, en deze werden ook in de tabel opgenomen.
In het bos werden 13 soorten hooiwagens en 75 soorten spinnen aangetroffen. De spoorwegberm was iets minder soortenrijk: 11 soorten hooiwagens en 57 soorten spinnen. Hooiwagens worden hieronder niet verder besproken, omdat faunistische gegevens in de Belgische literatuur zeer schaars zijn en de zeldzaamheid van de verschillende soorten nog niet kan worden ingeschat.
Zoals reeds in de inleiding werd vermeld handelen publicaties over de spinnenfauna van West-Vlaanderen bijna uitsluitend over de kust. In deze bijdrage worden voor de eerste keer gegevens over een bos gepubliceerd. Het wekt dan ook geen verwondering dat vele soorten hier voor het eerst voor West-Vlaanderen worden gemeld. In totaal betreft dit 26 soorten, waarvan 22 in het bosbiotoop voorkwamen en 5 op de spoorwegberm. Het betreft dikwijls algemene strooiselbewonende soorten, die in alle Belgische bossen van redelijke afmetingen talrijk voorkomen. Typische voorbeelden zijn Clubiona terrestris, Pardosa lugubris, Tegenaria silvestris, Walckenaeria obtusa, Centromerus aequalis, C. dilutus, Helophora insignis, Lepthyphantes cristatus, L. flavipes, Macrargus rufus en Saaristoa abnormis (deze laatste soort werd ook op de spoorwegberm aangetroffen). Het is duidelijk dat het kleine bosrelict te Veldegem een fauna bevat die representatief is voor de Belgische bossen.
Een andere groep nieuwe soorten voor West-Vlaanderen zijn weinig kieskeurig in hun habitaat of worden eerder toevallig in bodemvallen aangetroffen; het feit dat ze nu pas voor het eerst in West-Vlaanderen worden gemeld wijst eerder op de gebrekkige kennis van deze provincie:

Tetragnatha extensa, T. montana, Erigonidium graminicola, Gonatium rubellum, Oedothorax gibbosus en Microlinyphia pusilla.
Terwijl het kleine bosbiotoop een bosspinnenfauna blijkt te hebben die representatief is voor de Belgische bossen, blijkt iets dergelijks voor het heiderelict op de spoorwegberm niet het geval te zijn. Het voorkomen van een aantal soorten zoals Drasyllus pusillus, Phrurolithus festivus, Alopecosa pulverulenta, Pholcomma gibbum en Bathyphantes parvulus wijst op het droge karakter van het biotoop, maar dit zijn zeker geen typische heidebewonende soorten. Er komt hier dus geen arachnofauna voor die een relict zou kunnen zijn van de vroegere uitgestrekte Westvlaamse heidevelden. Dit staat in tegenstelling met de resultaten voor de Carabidae, waar dit wel het geval bleek te zijn.

Hieronder bespreken we vervolgens een aantal soorten waarvan het voorkomen in West-Vlaanderen volgens ons een landelijk belang heeft:

Drasyllus pusillus (C.L.Koch).
BECKER (1896) citeert deze soort van Heist (West-Vlaanderen), Kalmthout, Postel (Antwerpen), en Redu en Wellin (Luxembourg). Pas in 1977 is er een nieuwe vermelding van deze soort, namelijk van Mol (Antwerpen) en Nismes (Namur)(BOSMANS 1977).
Zoals de meeste Gnaphosidae is Drasyllus pusillus een droogte- en warmteminnende soort. Wij troffen ze aan op de spoorwegberm: 9.VI.1983: 2 mannetjes; 2.VII.1983: 4 mannetjes. Het is wel opmerkelijk dat deze soort door Hublé in de kustduinen niet werd aangetroffen.

Robertus neglectus (O.P.-Cambridge)
Deze soort telt vier gepubliceerde Belgische vindplaatsen: Zwijnaarde (Oost-Vlaanderen), Bornem (Antwerpen), Rochefort en Bossière-Mazy (Namur).
Op 29.IV.1983 werden 2 mannetjes verzameld in het bos van Veldegem.

Saloca diceros (O.P.-Cambridge)
Ook deze soort telt vier bekende Belgische vindplaatsen. Ze was reeds bekend van West-Vlaanderen, nl. van de De Panne (HUBLE 1975); verder

werd ze geciteerd van Elene in Oost-Vlaanderen, van Houwaart in Brabant en van Moha in Liège.
Eén mannetje van deze soort werd door ons op 16.IV.1983 in het bos aangetroffen.

Agyneta ramosa Jackson
Opnieuw zijn van deze soort slechts vier vindplaatsen bekend: Elene en Gontrode (Oost-Vlaanderen), Moha (Liège) en het Stamprooierbroek (Limburg).
Op 13.V, 27.V, 19.VI en 25.VI.1982 werden in het bos respectievelijk 3, 4 en 1 mannetjes verzameld.

Lepthyphantes minutus (Blackwall)
Wellicht is deze soort algemener dan de zeven bekende vindplaatsen laten vermoeden: Bousval en Groenendaal (Brabant); Redu (Luxembourg); As, het Stamprooierbroek en Zutendaal (Limburg); Zwijnaarde (Oost-Vlaanderen).
De soort werd door ons op drie data verzameld: 21.XII.1982: 1 mannetje; 25.XII.18982: 1 wijfje: 27.V.1982: 3 mannetjes.

Helophora insignis (Blackwall)
Deze typische bossoort werd in België reeds aangetroffen in het Zoniënwoud ,het Walenbos (Brabant), in het Hutsepotbos te Zwijnaarde (Oost-Vlaanderen), en in de grote boscomplexen van Ethe (Luxemburg).
In Veldegem blijkt de soort tamelijk algemeen te zijn wat mag blijken uit de volgende vangsten:

16.X.1982: 1 m	13.XI.: 3 m 1 v	20.XI.: 3 m 5 v
27.XI.: 6 m 2 v	13.XII.: 2 m 5 v	25.XII: 4 m 6 v
8.I.1983: 5 m 7 v	22.I.: 4 m 5 v	5.II.: 1 m 1 v
19.II.: 1 v.		

Helophora insignis is dus duidelijk een winteraktieve soort.

Geciteerde werken

BECKER, L. - 1896 - Les Arachnides de Belgique (2ième partie). Ann. Mus. r. Hist. nat. Belg. 12: 1-127.

DESENDER, K., J. HUBLE & L. VANHERCKE - 1982 - Loopkevers, spinnen en hooiwagens van het duinreservaat "De Kijkuit" te De Haan (West-Vlaanderen). Phegea 1982: 201-214.

HUBLE, J. - 1975 - Arachnofauna van strooisel onder duinstruweel van de Belgische Westkust (Soortenlijst). Biol. Jb. Dodonaea 43: 146-150.

HUBLE, J. - 1976 - Bodemspinnen van duinmoeras en helmduinen in het staatsnatuurreservaat "De Westhoek" (Soortenlijst). Biol. Jb. Dodonaea 44: 226-230.

HUBLE, J. & J.P.MAELFAIT - 1982 - Analysis of the spider fauna from a north and a south facing slope of a coastal dune (Belgium). Faun.-Ocol. Mitt. 5: 175-189.

JOCQUE, R. - 1974 - Contribution à la connaissance des Araignées de la Belgique. Biol. Jb. Dodonaea 42: 214-223.

JOCQUE, R. - 1976 - Contribution à la connaissance des Araignées de la Belgique II. Bull. Ann. Soc. r. belge Ent. 112: 182-192.

JOCQUE, R. - 1977 - Contribution à la connaissance des Araignées de la Belgique IV. Biol. Jb. Dodonaea 45: 141-149.

POLLET, M. - 1986 - Faunistiek en fenologiepatronen van Carabidae van een bosbiotoop te Veldegem, West-Vlaanderen (Coleoptera). Phegea 14: 55-68.

POLLET, M. & K. DESENDER - in druk - Carabidae (Coleoptera) van een spoorwegberm te Veldegem (West-Vlaanderen). Phegea

Robert BOSMANS & Marc POLLET
Lab. vr. Oecologie der Dieren,
Zoögeografie en Natuurbehoud
Ledeganckstraat 35, B-9000 Gent.

Overzichtslijst van spinnen en hooiwagens verzameld te Veldegem
(*: nieuw voor West-Vlaanderen)

	BOS			SPOORWEGBERM		
	M	V	J	M	V	J
OPILIONES						
Homalenotus quadridentatus (Cuvier)	1	-	-	39	60	17
Lacinius ephippiatus (C.L.Koch)	75	72	4	-	-	-
Leibunum blackwalli Meade	16	49	6	11	2	54
Leiobunum rotundum (Latreille)	13	15	2	-	3	2
Lophopilio palpinalis (Herbst)	63	52	49	-	-	-
Mitopus morio (Fabricius)	-	3	-	-	-	-
Mitostoma chrysomelas (Hermann)	-	-	-	14	6	3
Nemastoma bimaculatum (Fabricius)	98	353	-	16	55	-
Nemastoma lugubre (Müller)	187	343	-	12	38	-
Oligolophus hansenii (Kraepelin)	46	110	4	-	-	-
Oligolophus tridens (C.L.Koch)	339	173	401	5	21	-
Opilio saxatilis C. Koch	1	-	-	2	14	11
Parologilophus agrestis (Meade)	27	22	23	-	1	-
Rilaena triangularis (Herbst)	90	38	807	-	-	2
Trogulus nepaeformis (Scopoli)	-	-	-	2	-	-
ARANEAE						
Gnaphosidae						
Drassodes lapidosus (Walckenaer)	-	-		2	4	
Zelotes latreillei (Simon)	-	1		14	6	
Drasyllus pusillus (C.L.Koch)	-	-		6	-	
Clubionidae						
Clubiona compta C.L.Koch	3	-		-	-	
Clubiona diversa O.P.-Cambridge	-	-		1	9	
Clubiona neglecta O.P.-Cambridge	-	-		-	1	
*Clubiona terrestris Westring	11	5		-	-	
Phrurolithus festivus (C.L.Koch)	-	-		5	4	
Liocranidae						
Agroeca brunnea (Blackwall)	5	1		-	-	
Anyphaenidae						
Anyphaena accentuata (Walckenaer)	-	1		-	-	
Thomisidae						
Oxyptila praticola (C.L.Koch)	4	-		-	-	
Oxyptila trux (Blackwall)	1	-		-	-	
Salticidae						
Euophrys frontalis (Walckenaer)	-	-		4	-	
Phlegra fasciata (Hahn)	-	-		-	1	
Lycosidae						
Alopecosa pulverulenta (Clerck)	-	-		126	69	
Pardosa amentata (Clerck)	1	5		2	-	
*Pardosa lugubris (Walckenaer)	3	4		-	-	
Pardosa nigriceps (Thorell)	-	-		13	12	
Pardosa pullata (Clerck)	-	-		21	7	
Pardosa agrestis (Westring)	-	-		2	-	
Pirata hygrophilus Thorell	19	25		-	-	
Trochosa terricola Thorell	24	1		99	22	
Xerolycosa nemoralis (Westring)	-	-		-	3	

Agelenidae				
Cicurina cicur (Fabricius)	1	1	-	-
Tegenaria picta Simon	1	-	-	-
*Tegenaria silvestris L.Koch	2	-	-	-
Hahniidae				
Hahnia montana (Blackwall)	1	-	-	-
Mimetidae				
Ero furcata (Villers)	-	-	1	-
Theridiidae				
Pholcomma gibbum (Westring)	-	-	1	1
Robertus lividus (Blackwall)	34	17	40	6
*Robertus neglectus (O.P.-Cambridge)	2	-	-	-
Steatoda bipunctata (Linnaeus)	-	1	-	-
Nesticidae				
Nesticus cellulanus (Clerck)	1	-	-	-
Tetragnathidae				
Pachygnatha clercki Sundevall	88	83	3	12
Pachygnatha degeeri Sundevall	5	6	185	202
*Tetragnatha extensa (Linnaeus)	-	-	1	-
*Tetragnatha montana Simon	1	-	-	-
Metidae				
Metellina mengei (Blackwall)	1	-	-	-
Metellina segmentata (Clerck)	12	1	-	-
Araneidae				
Araneus diadematus Clerck	-	-	-	1
Linyphiidae				
Ceratinella brevis (Wider)	5	2	-	-
Ceratinella scabrosa (O.P.-Cambridge)	21	10	-	-
Cnephalocotes obscurus (Blackwall)	2	-	36	13
Dicymbium nigrum (Blackwall)	1	1	-	1
Diplocephalus picinus (Blackwall)	243	31	2	-
Dismodicus bifrons (Blackwall)	-	-	1	3
Erigone atra (Blackwall)	73	1	51	2
Erigone dentipalpis (Wider)	1	-	3	-
*Hylyphantes graminicola (Sundevall)	-	3	-	-
*Gonatium rubellum (Blackwall)	5	8	-	-
Gonatium rubens (Blackwall)	-	1	-	2
Gongylidium rufipes (Sundevall)	5	17	-	-
Gongylidiellum vivum (O.P.-Cambridge)	-	-	4	-
Micrargus herbigradus (Blackwall)	5	1	19	2
Micrargus subaequalis (Westring)	-	-	8	4
Monocephalus fuscipes (Blackwall)	53	9	3	-
Oedothorax fuscus (Blackwall)	1	2	1	2
*Oedothorax gibbosus (Blackwall)	-	1	-	-
*Pocadicnemis juncea Locket & Millidge	-	-	35	36
Pocadicnemis pumila (Blackwall)	-	-	-	1
Saloca diceros (O.P.-Cambridge)	1	-	-	-
Tapinocyba praecox (O.P.-Cambridge)	-	1	34	4
Tiso vagans (Blackwall)	-	-	5	2
Walckenaeria acuminata Blackwall	67	17	9	32
Walckenaeria antica (Wider)	-	-	2	-
W. atrotibialis (O.P.-Cambridge)	11	7	19	12
Walckenaeria cucullata (C.L.Koch)	9	6	-	-
Walckenaeria nudipalpis (Westring)	30	9	1	-
*Walckenaeria obtusa Blackwall	48	2	-	-

	Bos		Spoorwegberm	
*Agyneta ramosa Jackson	11	-	-	-
*Agyneta subtilis (O.P.-Cambridge)	3	1	-	-
Bathyphantes gracilis (Blackwall)	8	5	70	29
Bathyphantes nigrinus (Westring)	-	5	-	-
Bathyphantes parvulus (Westring)	-	-	178	6
Centromerita concinna (Thorell)	1	2	100	31
*Centromerus aequalis (Westring)	3	1	-	-
*Centromerus dilutus (O.P.-Cambridge)	2	-	-	-
Centromerus prudens (O.P.-Cambridge)	-	-	1	-
Centromerus sylvaticus (Blackwall)	179	19	58	16
Diplostyla concolor (Wider)	22	5	25	6
Drapetisca socialis (Sundevall)	3	4	-	-
Helophora insignis (Blackwall)	32	33	-	-
*Lepthyphantes cristatus (Menge)	44	12	-	-
Lepthyphantes ericaeus (Blackwall)	1	-	47	16
*Lepthyphantes flavipes (Blackwall)	82	46	-	-
*Lepthyphantes minutus (Blackwall)	4	1	-	-
L. pallidus (O.P.-Cambridge)	38	7	13	1
Lepthyphantes tenuis (Blackwall)	6	2	23	7
Lepthyphantes zimmermanni Bertkau	63	65	-	1
Linyphia clathrata Sundevall	6	2	-	-
*Linyphia hortensis Sundevall	2	3	-	-
*Linyphia montana (Clerck)	1	-	-	-
Linyphia triangularis (Clerck)	16	-	-	-
*Macrargus rufus (Wider)	80	41	-	-
*Meioneta mollis (O.P.-Cambridge)	-	-	-	1
Meioneta rurestris (C.L.Koch)	-	1	-	-
Meioneta saxatilis (Blackwall)	-	-	5	5
*Microlinyphia pusilla (Sundevall)	1	-	-	-
Microneta viaria (Blackwall)	21	26	-	-
*Saaristoa abnormis (Blackwall)	18	-	4	2
Porrhomma campbelli F.O.P.-Cambridge	-	1	-	-
Stemonyphantes lineatus (Linnaeus)	-	-	16	3
Tallusia experta (O.P.-Cambridge)	-	-	3	-
Totaal aantal soorten Opiliones	13		11	
Totaal aantal soorten Araneae	74		57	

Legende bij de figuren.

Kaart 1. Ligging en nummer van de U.T.M.-hokken in West-Vlaanderen waar gedetailleerd faunistisch onderzoek op spinnen plaatsgreep.

Kaart 2. Ligging van de bemonsterde biotopen, en hun U.T.M.-hok.
A : Gemengd eiken-beukenbos
B : Spoorwegberm.

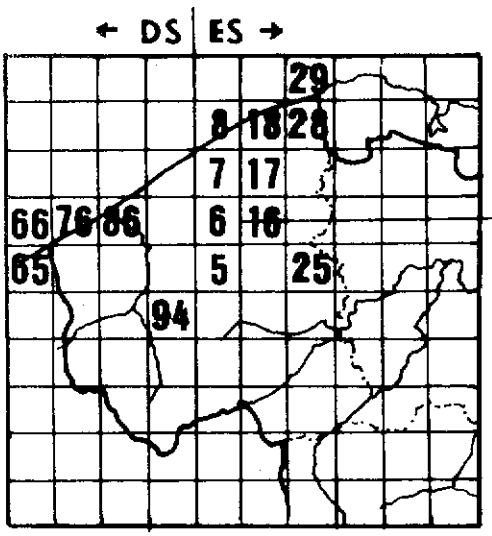

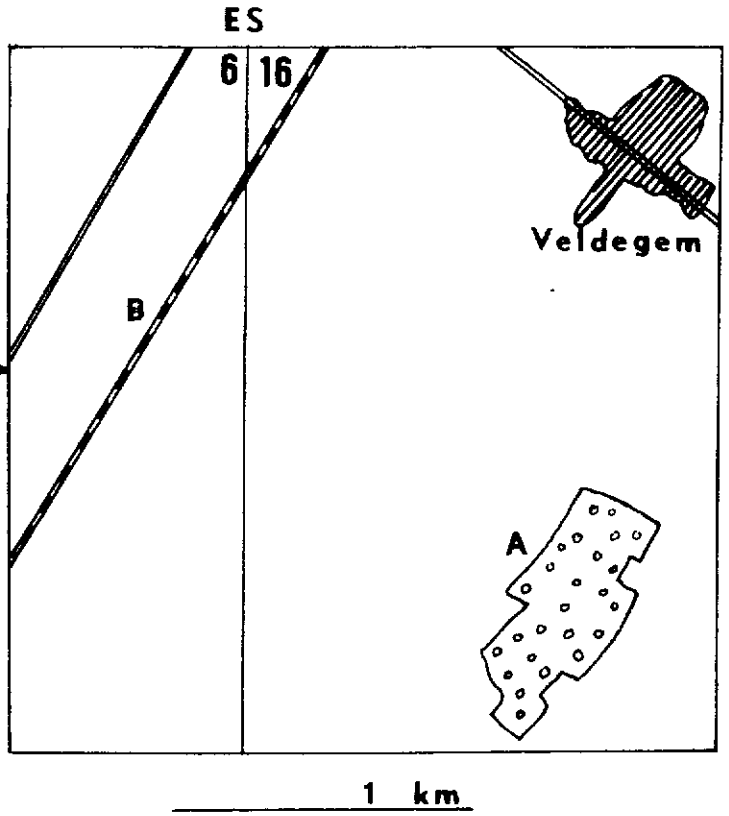

Kaart 1

Kaart 2.

Résumé.

Araignées et Opilions d'un bois et le long d'une voie de chemin de fer à Veldegem (Flandre occidentale).

Dans leur introduction, Robert Bosmans et Marc Pollet font remarquer que la Flandre occidentale est une des moins explorées des provinces belges, à l'exception toutefois de sites tels que: le Westhoek, l'estuaire de l'Yser à Nieuport et le Zwin à Knokke.
Ceci, grâce à l'existence à la R.U.G. (Gent) d'Aranéologues groupés autour de J. Hublé et R. Jocqué, qui entreprirent l'étude des Araignées de notre littoral.
Un certain nombre d'espèces nouvelles ou rares pour la faune de Belgique furent mentionnés (R. Jocqué, 1974, 1976, 1977).
D'autre part, des listes de captures furent publiées (J. Hublé, 175, 1976).
Depuis lors, les recherches faunistiques se poursuivent et probablement que d'autres données attendent d'être citées.
Déjà en septembre 1981, R. Bosmans (11e réunion d'Arabel), donna une vue générale des recherches faunistiques aranéologiques faites en Flandre occidentale.
Suit une liste d'endroits de captures (voir article en néerlandais).
Les auteurs analysent ensuite les biotopes où furent effectués les prélèvements, discutent des résultats obtenus et présentent des listes de captures.

3° Robert Bosmans en Jean Pierre Maelfait stellen ons een nieuwe soortenlijst van de Belgische spinnen voor. Zij hebben de in 1977 gepubliceerde soortenlijst van de spinnen van België (Kekenbosch, Bosmans en Baert) herwerkt. De nieuwe soorten sinds 1977 in ons land gevonden worden in deze lijst opgenomen. De nomenclatuur werd aangepast naar de nieuwe lijst van Britse spinnen door MERRETT P., LOCKET G.H. & MILLIDGE A.F. in het Bull. Br. arachnol. Soc. 6(9), 1985: 381-403, gepubliceerd. Een aantal opmerkingen betreffende bepaalde soorten worden eraan toegevoegd.
Het derde nummer van de Nieuwsbrief zal uitsluitend aan deze soortenlijst gewijd worden.
R. Bosmans et J.P. Maelfait ont remanié la "Liste des Araignées de la Faune de Belgique (J. Kekenbosch, R. Bosmans et L. Baert, 1977). Cette liste comprend les données de 1977 et les nouvelles espèces citées depuis lors. Pour la nomenclature les auteurs ont suivi la liste parue dans le Bull. Br. arachnol. Soc. de M. PERRETT, G.M. LOCKET & A.F. MILLIDGE 6(9), 1985: 381-403.

R. Bosmans et J.P. Maelfait font suivre leur mise à jour par des observations concernant certaines espèces.
Ce travail constituera le n° 3 de notre "Feuille de contact".

4° Jan Hublé doet de volgende mededeling :

Eerste gegevens over de Araneofauna van het bos van Wijnendale

Door middel van bodemvallen heeft Marc Pollet de Carabidae bestudeerd van dit oud, zeer uitgestrekt bos (U.T.M.-hok ES05). De spinnen die werden verzameld door hem werden ons bereidwillig afgestaan ter determinatie. Deze voorlopige mededeling heeft betrekking op de periode van 27 januari tot 23 november 1985 en slaat op alle vangsten van alle zeven stations. Deze bevonden zich in soms onderling sterk verschillende biotopen zoals bv. zeer droog strooisel onder Corsikaanse den of uiterst nat moerasbos.
De lijst omvat reeds 131 soorten verdeeld over 20 families. In een latere mededeling zal meer in detail worden uitgegaan op de meest merkwaardige vangsten van de volledige jaarcyclus. Thans weze enkel vermeld : Philodromus praedatus (Thomisidae); Saloca diceros (grote aantallen), Agyneta ramosa; Sintula cornigera (meer dan 50 individuen!), Helophora insignis (talrijk); Lepthyphantes minutus (allemaal Linyphiidae).

Premières données sur la faune aranéologique du bois de Wijnendale.

Les Carabidae de ce bois (U.T.M. ES05) furent étudiés par Marc Pollet et capturés par la méthode du piégeage, les araignées ainsi récoltées me furent remises aux fins d'identification.
Cette communication provisoire couvre la période du 27 janvier au 23 novembre 1985 et concerne toutes les captures des 7 stations.
Celles-ci se trouvaient dans des milieux soit secs ou humides, tels que: litière sèche et marais.
Plus de détails seront donnés dans une prochaine communication, sur les captures les plus remarquables, faites au cours du cycle annuel complet.
Citon déjà: Philodromus praedatus (Thomisidae); Saloca diceros (en grand nombre), Agyneta ramosa; Sintula cornigera (plus de 50 individus), Helophora isignis (nombreux); Lepthyphantes minutus (tous Linyphiidae).

Varia

1° Maurice Ransy présente des listes de détermination :

Liste d'araignées capturées par M. ROUARD à Chimay dans des écorces d'Acer pseudoplatanus (det. M. Ransy).

Captures faites en février et mars 1983 et mars 1984.

AMAUROBIIDAE

Amaurobius fenestralis (STRÖM)

CLUBIONIDAE

Clubiona corticalis (WALCKENAER) (subadultes et juvéniles)

ANYPHAENIDAE

Anyphaena accentuata (WALCKENAER) (subadultes et juvéniles)

THOMISIDAE

Diaea dorsata (FABRICIUS) (subadultes)

Philodromus dispar (WALCKENAER) (subadultes)

Philodromus cespitum (WALCKENAER) (subadultes et juvéniles)

THERIDIIDAE

Achaearanea lunata (CLERCK) (subadultes)

Anelosimus aulicus (C.L. KOCH) ? (subadultes et juvéniles)

Theridion melanurum HAHN (subadultes)

Theridion mystaceum L. KOCH (subadultes)

Theridion tinctum (WALCKENAER) (subadultes)

ARANEIDAE

Nuctenea umbratica CLERCK

Zygiella stroemi (THORELL)

LINYPHIIDAE

Moebelia penicillata (WESTRING)

Monocephalus castaneipes (SIMON)

Lepthyphantes minutus (BLACKWALL)

Linyphia (Neriene) clathrata SUNDEVALL (subadultes)

Linyphia (Neriene) montana (CLERCK) (subadultes)

Microneta viaria (BLACKWALL)

Trois araignées rares en Belgique de la collection de J. ROSES. (Captures faites par battage). (det. M. Ransy).

Philodromus buxi SIMON. - 1 ♂ , Fumal, 1983.
Première capture : (Philodromus aureolus constellatus SIMON) Hockai; 1 ♀ 16.VI.1939, sur les feuilles de Salix.
Tertrix denticulata OLIVIER. - 1 ♂, 1 ♀, Assenede, 30.V.1982.
Citée par L. BECKER dans de nombreux endroits, il y a eu, depuis, peu de captures : St. Denis (Obourg), 31.I.1957, sous des pierres et dans le Stamprooierbroek (Limburg) en 1979.
Theridion familiare O.P. -CAMBRIDGE. - 3 ♂ ; Kortenberg, 30.VI.1982. Première capture : Opwijk le 24.VI.1972, sous l'écorce d'un poirier.

2° Jan Bosselaars toont ons drie "schilderijen" van spinnen die hij met de "airbrush"-techniek heeft gemaakt. Het betreft Misumena tricuspidata, Steatoda triangulosa en Dendryphantes rudis.

3° Hendrik Segers plaatst twee exemplaren van een vermoedelijke nieuwe Robertus soort (Zoniënbos) onder binoculair ter demonstratie.

4° Marc Janssen doet de volgende mededeling :

Macrargus carpenteri (O.P. CAMBR.), nieuw voor de Belgische Spinnenfauna.

Tijdens een veldonderzoek in het N. van Limburg (Neerpelt, Hageven FS.68), werden 4 mannetjes van Macrargus carpenteri gevangen met behulp van bodemvallen.

Station 1: 3 ♂ in een gebied met overwegend Calluna heide en vliegdennen, in de periode van 31.1-20.III.1986.

Station 2 : 1 ♂ tussen pijpestro en verspreid staande dennenbomen, periode 1.IV-23.IV.1986.

Het meest opmerkelijk verschil met M. rufus is de duidelijk kleinere lichaamslengte en, althans bij de mannetjes, onbreekt het rood kopborststuk.
Wat de voorkeur van biotoop betreft, toont Tretzel (1952) aan dat M. carpenteri in uitgesproken xerofiele gebieden aangetroffen wordt (Kiefernwäldern); terwijl M. rufus in een meer vochtige omgeving voorkomt (hemihygrophil). (H. Whiele 1956, p. 92).
Macrargus carpenteri schijnt vrij algemeen te zijn in Zweden, Finland, Schotland, N. Engeland en Duitsland.
Het is trouwens niet uitgesloten dat men in bepaalde collecties van M. rufus ook M. carpenteri kan onderscheiden.

Met dank aan Dr. L. Baert en Dr. R. Bosmans voor het bevestigen van mijn determinatie.

Literatuur :
H. Wiehle, 1956 : TW. Deutschlands, T 44;
Locket, Millidge & Merrett, 1974 : British Spiders, vol. III
P. Palmgren, 1975 : Fauna Fennica 28.

Macrargus carpenteri (O.P. CAMBRIDGE), nouveau pour la faune aranéologique de Belgique

Au cours d'une exploration dans le N. du Limbourg (Neerpelt, Hageven FS.68), 4 ♂ de Macrargus carpenteri furent capturés par piègeage.

Station 1 : 3 ♂ dans une aire à dominance de bruyère à Calluna et de Pins, période du 31.I au 20.III.1986.

Station 2 : 1 ♂ entre des Molinies et des pins disséminés, ça et là, période du 1 au 23.VI.1986.

La différence la plus marquante avec M. rufus est sa taille nettement plus petite et l'absence de couleur rouge sur le céphalothorax du ♂.

En ce qui concerne la préférence du biotope, M. carpenteri se rencontre dans des terrains xérophiles, tandis que M. rufus se tient dans des endroits plus humides (hemihygrophiles).

M. carpenteri semble assez commun en Suède, Finlande, Ecosse, le N. de l'Angleterre et l'Allemagne.

Il n'est d'ailleurs pas exclu, que dans un certain nombre de collections l'on ne puisse separer des M. carpenteri de M. rufus.

Mes remerciements aux Dr. L. Baert et Dr. R. Bosmans pour la confirmation de mes déterminations.

5° Rob Bosmans doet een oproep tot de leden om hem hun Porrhomma's ter studie te laten geworden.

Rob Bosmans lance un appel afin que les membres lui soumettent leurs "Porrhomma".

6° Jos Jacobs meldt ons dat de "Spinnenwerkgroep Limburg" gestart is met een inventarisatie van de Maasmechelse heide en dat zij hun gegevens hieromtrent aan ARABEL zullen doorspelen.

7° Leon Baert brengt ons ter kennis dat de Kunstenaar-uitvinder Di Wesselli een schrijven aan de Vereniging heeft gericht om haar leden op de hoogte te brengen dat zijn "Aquagrafiën" (dauwpareltjes in spinnewebben in kunstwerk vastgelegd, cit. di Wesselli) op afspraak te bezichtigen zijn in het Herman Teirlinck Huis, Uwenberg 14 te Beersel (Tel. 02/376.45.57).

8° Aanstaande vergadering : zaterdag 25 oktober 1986 in het K.B.I.N., Vautierstraat 29, B-1040 Brussel, te 15 uur.

L. BAERT
Secretaris
K.B.I.N. - I.R.Sc.N.B.

Vogelspinnen

Ondanks het feit dat er in de spinnenwereld, tussen onze inheemse lievelingen en hun veel grotere "Geschwister", niet zo heel veel verschillen zijn, vond ik het toch de moeite waard om wat meer te weten te komen over deze reuzen.
Het houden van één of meer vogelspinnen, ook wel (verkeerdelijk) tarantulas genoemd, heeft dit grote voordeel, dat men ze jarenlang in huis kan houden (vrouwtjes tot wel 20 jaar), zonder veel omstandigheden maar wel met veel mogelijkheden tot het bestuderen ervan.
Sommigen laten zelfs hun aanhankelijkheid blijken aan hun verzorger, tot verwondering van velen.
Als men over een paartje beschikt is er zelfs mogelijkheid tot kweken, en de studie daarvan alleen is zo opwindend, dat men er nachten aan wil opofferen. Theoretish lijkt dit misschien wel raar maar welke dierenvriend is vroeger (of nu) al niet eens uit bed gestapt om 's nachts te zien of zijn marmotje, ratje, hond of kat al bevallen was?
Wat je nergens in boeken vindt, wordt je plots zo duidelijk voorgeschoteld door het diertje zelf, dat papier en pen onontbeerlijk worden in de nabijheid van het terrarium (of heet het arachnarium?). Na de korste tijd is het papier volgeschreven en vindt men dat een "fiche" per dier het geschikste lijkt te zijn om hun "curriculum vitae" later terug te vinden. Het verzamelen van (moeilijk te vinden) informatie, het luisteren naar ervaringen van andere bezitters, de studie en eigen ervaringen van uw beschermelinge, kan zo oplopen dat je er zelf een boek over kunt schrijven, dat weer anderen tot nut kan dienen.

Waar kunt ge zulk dier wel beter in laten overleven dan in uw eigen goed ingericht terrarium, te meer daar men met een angstaanjagende snelheid hun natuurlijke omgeving in de tropen aan het vernietigen is, door ontbossing, chemische- en andere milieuverontreinigingen.
Hoe meer men er mee bezig is, hoe meer men van ze leert en hoe beter men de "mens" leert kennen, want wat zij onwetend "griezels" noemen, wordt je op de duur zo lief, dat een konijntje een monster lijkt (ik overdrijf ?).
Laatst, nadat ik eerst tot vervelens toe moest aanhoren hoe eng en griezelig die "vieze" beesten waren, vroeg me diezelfde persoon : "zeg waar is nu eigenlijk het voorste en het achterste van die spin?"; Daarop vroeg ik (natuurlijk ter verdediging van mijn troeteldiertje), wat hij eigenlijk het meest griezelig vond, het kop- of het buikgedeelte? Hieraan ziet men weer, "onbekend maakt onbemind", alhoewel dit geen eerlijke houding is tegenover dieren.
Daarom alleen al is het toch goed, meer te weten te komen over deze prachtige schepseltjes en hoop ik jullie na deze korte inleiding, straks terug te zien.

Clem COLSON
Overwegstraat 5
3751 Munsterbulzen.

Lijst van de leden - Liste des membres.(01.08.1986)

ALDERWEIRELDT, Marc
Voskenslaan 111 - 9000-GENT. -
BAERT, Leon
Alois Van de Vijverestraat 9 - 9910- MARIAKERKE.
Vautierstraat 29 - 1040-BRUSSEL. 02/6480475(270)
BARA, Luc
Allée de Bertransart 77 -6280-GERPINNES. -
BOSMANS, Rop
Ooievaarstraat 98 - 9000-GENT. 091/26 93 56
BOSSELAERS, Jan
Korenbloemstraat 10 - 2340-BEERSE. -
COLLARD, Jean
Bellaire 8 - 4870-THEUX.
COLSON, Clémens
Overwegstraat 5 - 3751-MUNSTERBILZEN. -
COUVREUR, Jean-Marc
Rue Ortelius 32 - 1040-BRUXELLES.
DECLEER, Kris
Legeweg 221 - 8020-OOSTKAMP. 050/35 88 22
DECOCK, Ann
Korenbloemstraat 36 - 9000-GENT. -
Kattenbroekstraat 25 -9390-MOORSEL-AALST. 053/21 03 90
DEFLOOR, Joost
Puttemeersstraat 4 - 9840-LANDEGEM. 091/71 58 62
DE KEER, Ronny
Maaltebruggestraat 294 - 9000-GENT.
DEMAREST, Lutgart
Valkenhuisweg 19 - 9910-MARIAKERKE. -
DIERCKX, Roland
Turnhoutsebaan 35 - 2460-KASTERLEE. -
FRAITURE, André
104 Quai de Rome - 4000-LIEGE. -
GILOT, Christophe
Grondwetlaan 20 - 9110-GENT. 091/28 20 17
GOETHALS, Bryan
Prinsehofstraat 46 - 9900-EEKLO. 091/77 31 56
HUBLE, Jan (RUG)
K.L. Ledeganckstraat 35 - 9000-GENT. 091/22 78 21(248)
JACOBS, Jos
Spechtenlaan 17 - 3500-HASSELT. 011/21 23 50
JANSSEN, Marc
Weg naar Ellikom 130 - 3578-MEEUWEN. 011/47 25 54
JOCQUE, Rudy (Mus. Terv.)
Veeweydestraat 52 - 3051-SINT-AGATHA-RODE. 016/47 19 56
KEKENBOSCH, Jean (I.R.Sc.nat.)
29 rue Vautier - 1040-BRUXELLES. 02/6480475
KEKENBOSCH, Robert - id. id.
R. Geleytsbeek 250 - 1180-BRUXELLES.

MAELFAIT, Jean-Pierre (RUG) Monterreystraat 43 - 9000-GENT.	091/21 88 93
MAES, Luk Kerkstraat 28 - 9930-ZOMERGEM.	-
MEIRSCHAUT, Mia Broekstraat 9 - 9506-DEFTINGE-LIERDE.	054/41 62 84
MERTENS, Johan (RUG) Oude Heirbaan 70 - 9200-WETTEREN.	091/ 69 47 12
POLLET, Marc Boudewijn Hapkenstr.47 - 8211-ZEDELGEM.	050/ 27 76 89
RANSY, M. 10 rue des Grands Carmes, Bte 7 - 1000-BRUXELLES.	-
ROSES, Jacques 108 rue Colonel Bourg - 1040-BRUXELLES.	-
ROSKAMS, Tom Vliegpleinkouter 71 - 9910-MARIAKERKE.	091/26 39 75
SCOUFLAIRE, Michel 66 avenue Claeys - 1030-BRUXELLES.	-
SEGERS, Hendrik Brugsesteenweg 215 - 8720-KUURNE.	056/35 36 44
SEYS, Jan Ter Straten 4 - 8200- BRUGGE.	050/31 67 15
VAN CAMPE, Willy Bollebergen 45 - 9710-ZWIJNAARDE.	
VAN DEN NEUCKER, Dominique Stationsstraat 43 - 9961-BOEKHOUTE.	-
VAN HERCKE, Luc Toekomstlaan 6 - 8458-OOSTDUINKERKE.	-
VAN HOVE, Martine Ginstdreef 34 - 9220-MERELBEKE.	-
VAN KEER, Johan Oxdonkstraat 14 - 2920-KAPELLE-OP-DEN-BERG.	-
VAN PRAET, Hugo Ellebogten 9 - 9210-HEUSDEN.	-
VANUYTVEN, Herman Van Asschestraat 83 - 2220-WOMMELGEM.	-
VERBRUGGEN, Aug. Zandpoortvest 18 - 2800-MECHELEN.	-
VERLINDE, Patrick De Steenoven 48 - 8202-VARSENARE.	050/32 40 27
WEYERS, Freddy Hemelsbreedte 87 - 9190-SINT-NIKLAAS(Sinaai).	-
WIJNANTS, David Steenweg op Ravels 248 - 2360-OUD-TURNHOUT.	014/42 41 45

Correspondenten.

- Spinnenwerkgroep Limburg (Nl)
  c/o Vossen M.H., Kerkstraat 78
  6104 AD KONINGSBOSCH (Nederland).
- Van HELSDINGEN,P.J.
  Rijksmuseum voor Natuurlijke Historie
  Raamsteeg 2 - 2300RA LEIDEN. (Nederland).

Inhoud - Sommaire

Notulen (20e vergadering) - Procés-verbal (20e réunion).....2

Administrative mededelingen - Communications administratives.....2

Allocution de J. Kekenbosch.....2

Toespraak van J. Kekenbosch.....4

Mededelingen - Communications.....5

H. Vanuytven, Eresus niger in België.....5

H. Vanuytven, Eresus niger en Belgique.....6

R. Bosmans & M. Pollet, Spinnen (Araneae) en hooiwagens (Opiliones) van een bos en een spoorwegberm te Veldegem (West-Vlaanderen).....7
Résumé.....18

J. Hublé, Eerste gegevens overde Araneofauna van het bos van Wijnedale.....19

J. Hublé, Premières données sur la faune aranéologique du bois de Wijnendale.....19

Varia.....20

M. Ransy, Liste d'araignées capturées par M. ROUARD à Chimay dans des écorces d'Acer pseudoplantanus.....20

M. Ransy, Trois araignées rares en Belgique de la collection de J. ROSES....20

M. Janssen, Macrargus carpenteri (O.P. CAMBR.), nieuw voor de Belgische Spinnenfauna.....21

M. Janssen, Macrargus carpenteri (O.P. CAMBRIDGE), nouveau pour la faune aranéologique de Belgique.....22

C. Colson, Vogelspinnen.....23

Lijst van de leden - Liste des membres (01.08.1986).....25